

سرمقاله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.

یکی از وظائف و شاید بتوان گفت اصلی ترین هدف ایجاد و تاسیس موسسات و سازمان های اوقاف در سراسر کشورهای اسلامی ترویج فرهنگ والای وقف و ارائه راه بردهای جدید و نوین در این راستا می باشد.

سازمان اوقاف و امور خیریه جمهوری اسلامی ایران نیز بایستی در مرحله نخست فرهنگ وقف (این سنت حسنه نبوی و ائمه کرام علیهم السلام) را به آحاد مردم شناساند و در مرحله بعد با رایزنی و ارتباط با اندیشمندان جامعه و فرهیختگان روش های نوین در امور وقف را به مردم خیر و نیک اندیش ارائه کند تا همگان بنابر مصالح نظام و جامعه پیرامون خود اموال شخصی خودشان را در کارها و امورات خیرخواهانه جهت دهی کنند.

در این راه همه آحاد مردم اعم از مسئولین فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی تا معلمین زحمت کش و فکر آفرین و مردم خیر اندیش با هر گرایش فکری و سیاسی و حتی مذهبی در قبال اشاعه این فرهنگ اسلامی، ملی مسئول می باشند چرا که وقف نه فقط وظیفه دینی و مذهبی، بلکه یک وظیفه ملی و عرفی است زیرا که سوق دادن اموال به سوی جبران چالش های اجتماعی و استفاده از اموال برای مصارف عام با سیاست گذاری خاص مرزشناس نیست.

آمار موجود در دفاتر سازمان اوقاف و امور خیریه حکایت از آن دارد که در سی ساله پس از انقلاب بحمدلله والمنه تعداد ۵۹۵۴ وقف به ثبت رسیده که ۲۲۳۹ وقف

متعلق به دهه اول و ۱۸۳۶ مورد اختصاص به دهه دوم و ۱۸۷۹ وقف به دهه سوم تعلق دارد. با یک بررسی ساده پی می‌بریم که بین آمار سه دهه اختلاف چندانی وجود نداشته و حتی دهه اول که کشور با جنگ تحمیلی و اوضاع نابسامان اقتصادی روبرو بوده، از آنجایی که مردم پایبند به اصول دینی و اخلاقی بوده اند، گرایش به وقف بیشتر است.

از سوی دیگر این تعداد موقوفات در حالی صورت گرفته که وقف به عنوان موضوعات درجه اول کشور به حساب نیامده و سازمان اوقاف و امور خیریه با تمام توانمندی که در درون سازمانش وجود دارد در حاشیه قرار داشته است.

آمارهای موجود در نحوه وقف و قصد و نیت خیرین نیز بیانگر این نکته است که پیرامون ترویج و حتی شناساندن فرهنگ وقف نسبت به کشورهای اسلامی عقب ماندگی‌های جدی وجود دارد برای نمونه در یک آمارگیری که در دی ماه سال ۱۳۸۸ در جامعه آماری حدود ۲۸۰۰ نفری صورت گرفت ۱۶/۸ درصد پاسخ دهندگان هیچ آشنایی با سنت حسنه وقف نداشتند و ۱۵ درصد خیلی کم به مقوله وقف شناخت داشته و ۱۷/۴ درصد گزینه کم را انتخاب و ۳۰/۳ درصد تا حدودی وقف را می‌شناختند و فقط ۱۳ و ۷/۲ درصد نسبت به وقف (به ترتیب) شناخت زیاد و خیلی زیاد داشتند.

همین افراد نسبت به امورات دست دهم فرهنگی و غیر ملی و غیر مذهبی شناخت فراوان تری داشتند، در نتیجه وقتی با مقوله وقف آشنایی وجود ندارد با وظائف سازمان اوقاف و امور خیریه نیز شناختی وجود نخواهد داشت پس ۳۲/۲ درصد نسبت به میزان آشنایی با وظائف سازمان پاسخی نداده و ۱۰/۵ درصد گزینه «خیلی کم» و ۱۷/۳ درصد واژه «کم» و ۲۱ درصد پاسخ «تا حدودی» را انتخاب کردند و فقط ۱۲/۴ و ۶/۳ درصد گزینه‌های (به ترتیب) زیاد و خیلی زیاد را علامت زدند.

پس وظیفه ما در ابتداء راه شناساندن وقف به مردم می‌باشد لذا در اردیبهشت ماه سال جاری بر آن شدم نامه ای به ریاست محترم جمهور (که ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی را نیز عهده دارند) نوشته و بیان نمایم:

«متأسفانه در طول سالهای پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، اقدام شایسته و در خور توجهی در جهت معرفی و ارتقاء جایگاه واقعی این سنت بصورت نهادینه انجام نشده است. لذا با عنایت به لزوم بستر سازی مناسب فرهنگ وقف و

رسیدن به جایگاه واقعی آن در سند چشم انداز بیست ساله، ضرورت دارد. موضوعات و مسائل مربوط به وقف، در کتب درسی کلیه مقاطع تحصیلی مدارس کشور و نیز در کتب درسی مقاطع تحصیلی عالی و دانشگاه‌های کشور گنجانیده شود. بنابراین جهت تحقق این مهم، مستدعی است طی مصوبه ای از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی، مراتب جهت اجرایی شدن، به وزارتخانه آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ فرمایند» ریاست محترم جمهور نیز این خواهش و درخواست سازمان اوقاف را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ فرموده تا در دستور کار خود قرار و چاره اندیشی و طرحی جامع آماده گردد.

ولی این به تنهایی کافی نیست و باید در تمام مراسم هایی که سازمان اوقاف برگزار می نماید و همه کارهای فرهنگی که با بودجه وقف انجام می گیرد تبلیغ وقف به عنوان سرلوحه کار قرار گیرد.

از سوی دیگر فرهیختگان و اندیشمندان بایستی طلایه داران این حرکت بوده و مقوله وقف را تبلیغ و ترویج نمایند تا این سنت حسنه همیشه بسان رودی خروشان در جوامع اسلامی جریانی مستمر و بدون وقفه داشته باشد، مقدمه این حرکت بایستی مقاله ها و کتابهایی با هدف نو اندیشی در مقوله وقف نوشته و به جامعه فرهنگی عرضه گردد لذا مجله «وقف میراث جاویدان» با تحولی در ارائه و نحوه عرضه موضوعات تقدیم گردید.

در این فصل نامه برآنیم تا با استفاده از اندیشمندان اسلامی مطالبی را پیرامون وقف، موقوفات، بقاع متبرکه که ارائه کرده مقاله هایی از دیگر کشورهای اسلامی ترجمه کرده و تجربیات آنان را نیز به صورت متن و نرم افزار با قابلیت کامل جهت انواع پژوهشها و با صوت و گویش کامل متون ارائه نماییم و از آنجایی که هیچ اثر علمی و پژوهشی خالی از عیب و نقص نیست ضمن عرض پوزش از تمام اندیشمندان منتظر نقادی و ارائه پیشنهادات آنان در زمینه بهتر ارائه نمودن مطالب هستیم.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

مدیرمسئول

علی محمدی